VÝSLEDKY ANKETY BYROKRATICKÝ NEZMYSEL ROKA 2023

Byrokratický nezmysel 2023

18%

1 DVOJAKÝ METER ŠTÁTU – NIEKTORÉ SUMY VIE ZMENIŤ AJ TRIKRÁT ROČNE, INÉ NECHÁVA VIAC AKO DESAŤ ROKOV ROVNAKÉ

Zatiaľ čo stravné sa pre infláciu menilo v roku 2023 až trikrát, niektoré dôležité sumy sú v daňových a odvodových zákonoch bez zmeny stanovené aj viac ako 10 rokov. Tým dochádza nielen k skrytému rastu daňového zaťaženia, ale aj administratívnej záťaže podnikateľov, napríklad skorším dosiahnutím obratu na DPH u menších podnikateľov (hranica je 49 790 eur), povinnosťou odpisovať aj drobný majetok (pre samostatne hnuteľné veci je hranica 1 700 eur, pre nehmotný majetok 2 400 eur) či zvýšenou administratívou pri dohodách (odvodová výnimka 200 eur).

16%

2 ZAMESTNÁVATEĽ PLATÍ DOVOLENKU AJ ZAMESTNANCOM, KTORÍ SI JU „NEODPRACOVALI“

Nárok na dovolenku u zamestnávateľa vzniká aj rodičom, ktorí sa starajú o deti počas materskej. Nahromadené dni si môžu vyčerpať po opätovnom nástupe do práce. Pre zamestnávateľa to znamená zvýšené náklady, keďže takýmto zamestnancom musí platiť náhradu mzdy za obdobie, ktoré neodpracovali. Podobná situácia nastáva aj pri zmene pracovného úväzku – keď sa skrátený zmení na plný, zamestnanec má nárok vyčerpať voľno, ktoré mu zostalo z kratšieho úväzku. Ak napríklad pracoval na ¼ úväzok za 300 eur mesačne a zostalo mu 10 dní dovolenky, za ktoré by bez zmeny úväzku dostal náhradu približne 150 eur. Po zmene úväzku na plný za 1 200 eur mesačne, pri čerpaní uvedených 10 dní dovolenky, mu zamestnávateľ preplatí približne 600 eur.

14%

3 PODNIKATELIA SÚ POKUTOVANÍ ZA TO, ŽE SI ÚRADY MEDZI SEBOU NEVEDIA VYMENIŤ ÚDAJE

Ak podnikateľ neohlási živnostenskému registru zmenu údajov (napr. trvalého bydliska) zodpovedného zástupcu do 15 dní, hrozí mu pokuta. Podnikatelia sú tak trestaní za neschopnosť štátu prepojiť dva registre v rámci jedného ministerstva, ktoré by si údaje navzájom automaticky vymenili.

14%

4. CHAOS V DPH-ČKE – PRÍBUZNÉ PRODUKTY MAJÚ ODLIŠNÉ SADZBY, NEVYZNAJÚ SA V TOM ANI PREDAJCOVIA

DPH môže byť v základnej sadzbe 20 %, prípadne v znížených sadzbách 10 % alebo 5 % na vybrané druhy tovarov a služieb, ktoré sú vymedzené v prílohe zákona o DPH. Spravidla nejde o celé skupiny tovarov (napríklad ovocie a zelenina), ale jednotlivé druhy, keď sa aj pri príbuzných produktoch sadzba DPH líši. Výsledkom sú situácie, keď má petržlenová vňať inú DPH ako petržlenová vňať s koreňom, alebo zeler stopkový má inú DPH ako zeler buľvový. Existujú dokonca prípady, keď je DPH na potraviny dovážané zo zahraničia (napríklad olivy) nižšia, ako na tie pestované na Slovensku (napríklad cvikla). V sadzbách sa často nevyznajú ani samotní predajcovia a v praxi sa nezriedka stáva, že rovnaký produkt má u rôznych predajcov odlišnú sadzbu DPH.

8%

5. ZDRAVOTNÍKOV JE U NÁS AKÚTNY NEDOSTATOK, NO TÝCH ZAHRANIČNÝCH BRZDÍME ZBYTOČNOU BYROKRACIOU

Ak chce na Slovensku pracovať lekár z krajiny mimo EÚ, ministerstvo školstva od neho vyžaduje doklady o uznaní odbornej kvalifikácie a ministerstvo zdravotníctva zasa doklady o špecializácii. Ešte donedávna bolo potrebné v oboch prípadoch overiť pravosť dokumentov v domovskej krajine. A hoci od júna 2022 túto požiadavku ministerstvo školstva zrušilo, rezort zdravotníctva na nej naďalej trvá. Celý proces sa tak predlžuje a v prípade krajín vo vojnovom konflikte znamená aj značné komplikácie. Tie nastávajú aj v prípade, že sa na Slovensku chcú zamestnať zdravotné sestry z tretích krajín. Pre rozdiely v systémoch vzdelania nezáleží, ako veľmi prestížnu zdravotnú školu študovali, či majú dlhoročnú prax a s akými úkonmi majú skúsenosti. Pokiaľ nedosiahli bakalárske vzdelanie, môžu u nás pôsobiť len ako zdravotné asistentky. Za sestry nie sú považované ani po tom, čo na Slovensku absolvujú stáž a doplňujúcu odbornú skúšku.

8%

6. DAŇOVÉ VÝHODY ZÍSKATE, AK PODNIKÁTE IBA S CUDZÍMI

Jednou z podmienok získania statusu mikrodaňovníka je okrem tej hlavnej, týkajúcej sa maximálnej výšky ročných príjmov, aj tá, že daňovník nesmie byť závislou osobou a v tomto období nemôže uskutočniť žiadnu kontrolovanú transakciu. Ak firma takéto transakcie má, nemôže byť mikrodaňovníkom a nemôže si uplatniť ani daňové zvýhodnenia týkajúce sa predovšetkým odpisovania majetku a odpočtu daňovej straty. Stačí teda, aby majiteľ svojej firme požičal peniaze alebo si firma prenajímala priestory od rodinného príslušníka (napr. kaderníctvo v rodičovskom dome) a o tieto výhody automaticky prichádza.

1 129 ODOVZDANÝCH HLASOV

7%

7. PRÍBALOVÝ LETÁK K LIEKOM NEPOTREBUJE MAŤ STANOVENÚ VEĽKOSŤ PÍSMA, SPOTREBITEĽSKÁ ZMLUVA ÁNO

Spotrebiteľské zmluvy (napríklad lízingové či poistné) majú prehnanú reguláciu a zákon im pod hrozbou pokuty v desiatkach tisíc eur určuje aj takú vec ako veľkosť písma (min. 1,9 mm). A to napriek tomu, že pri iných dokumentoch, ako je napríklad príbalový leták k liekom, takéto podmienky nie sú stanovené a v praxi nevznikajú zásadné problémy.

7%

8. ZBYTOČNÉ ODHLASOVANIE V SOCIÁLNEJ POISŤOVNI – MNOHÍ PODNIKATELIA SA PO PÁR DŇOCH OPÄŤ REGISTRUJÚ

Zatiaľ čo na finančnej správe či v zdravotnej poisťovni zostáva zamestnávateľ registrovaný, aj keď práve nikoho nezamestnáva, v prípade Sociálnej poisťovne sa ukončuje jeho registrácia zakaždým, keď odhlási posledného zamestnanca. Aj keď od roku 2021 je proces jednoduchší a Sociálna poisťovňa už ukončuje registráciu zamestnávateľov automaticky, stále ide o byrokratickú záťaž pre firmy. Odhlásenie totiž prebehne aj vtedy, keď podnikateľ vie, že o pár dní príjme nového zamestnanca. Následne musí opäť registrovať svoju firmu ako zamestnávateľa.

5%

9. NIE JE EKOLOK AKO EKOLOK – TIE ZAKÚPENÉ ONLINE MAJÚ 24-NÁSOBNE KRATŠIU PLATNOSŤ

Štát vydáva eKolky, ktoré podnikatelia potrebujú napríklad pri oznámení zmeny firemných údajov štátnym orgánom. Pokiaľ si eKolok kúpia online cez webovú stránku či aplikáciu, alebo v samoobslužnom kiosku, je platný iba 30 dní, zatiaľ čo eKolok zakúpený fyzicky na pošte má platnosť až 2 roky.

3%

10. JEDNO POTVRDENIE VIE ŠTÁTNY ÚRAD OD SÚDU VYŽIADAŤ, DRUHÉ NECHAL NA PLECIACH PODNIKATEĽOV

Úrad pre verejné obstarávanie si vie pri zápise do zoznamu hospodárskych subjektov vyžiadať všetky potrebné potvrdenia o danej firme, či už zo Sociálnej poisťovne, registra trestov alebo zo súdu, okrem jedného. Potvrdenie o tom, že firma nie je v likvidácii, si musí zabezpečiť podnikateľ sám. A to napriek tomu, že úrad už z daného súdu iné potvrdenie získal bez toho, aby tým zaťažoval podnikateľa.

Združenie mladých podnikateľov Slovenska®
ZPS ZDRUŽENIE PODNIKATEĽOV SLOVENSKA
REPUBLIKOVÁ ÚNIA RÚZ ZAMESTNÁVATEĽOV
SBA SLOVAK BUSINESS AGENCY
CENTRUM LEPŠEJ REGULÁCIE
SKDP SLOVENSKÁ KOMORA DAŇOVÝCH PORADCOV